

ROVANIEMEN HOVIOIKEUS

Valtakatu 10-12, 96200 ROVANIEMI
Puh. 010 364 1800, Fax 010 364 1850
rovaniemi.ho@oikeus.fi

27.7.2010

63/2010

Oikeusministeriö
Lainvalmisteluosasto
PL 25
00023 Valtioneuvosto

Oikeusministeriö

29. 07. 2010
ad 17, 11, 2009
Javo

Viite Lausuntopyyntönne 2.6.2010, 17/41/2009

Asia Lausunto työryhmämietinnöstä 2010:44: Törkeä metsästysrikos ym.

Rovaniemen hovioikeus esittää lausuntonaan seuraavaa:

Hovioikeus katsoo, että mietinnössä esiintuodut kielteistä kehitystä osoittavat havainnot laittomasta metsästyksestä ja siihen liittyvästä muusta laittomasta toiminnasta edellyttävät ennaltaestävässä tarkoituksessa uusien törkeiden tekemuotojen säätämistä, rangaistusasteikkojen korottamista ja metsästyskieltoaikojen pidentämistä sekä eräiden pakkokeinojen ulottamista edellä tarkoitettuun laittomaan toimintaan. Myös riistaeläinkantojen kestävä kehitys, suojeltuihin eläinlajeihin kohdistuvat riistanhoidolliset tavoitteet ja yleisemminkin luonnonsuojelullisten arvojen lisääntynyt korostuminen samoin kuin laillisesti harjoitettavan metsästyksen maineen säilyttäminen ja vahvistaminen puoltavat esitettyä rikosoikeudellista uudelleen sääntelyä.

Lakiehdotukset on kirjoitettu vastaamaan haluttuja tavoitteita. Julkisuudessa on kuitenkin kiinnitetty huomiota ehdotettujen törkeää metsästysrikosta ja törkeää laittoman saaliin kätkemistä koskevien lakitekstien sisältöön. On epäilty törkeiden rikostunnusmerkistöjen tulleen kirjoitetuksi edellytyksiltään liian korkeiksi ja monitulkintaisiksi. Tämän on arveltu johtavan niiden liian vähäiseen soveltamiseen asetettuihin tavoitteisiin nähden ja myös epäyhtenäiseen soveltamiskäytäntöön. Esitetyn kritiikin vuoksi lain soveltamisessa onkin syytä kiinnittää erityinen huomio uudistuksen perusteisiin ja tavoitteisiin. Epäilylläkaltaisia vaaroja voidaan myös vähentää tuomalla julkisuudessa korostuneesti esille uuden sääntelyn taustalla olevia syitä ja tavoitteita. Uuden sääntelyn tulkintaa ja yhtenäisyyden saavuttamista lain soveltamisessa auttaa osaltaan mietinnön perusteluissa mainitut esimerkkitalanteet, joihin uusien säännösten on tarkoitettu tulevan sovellettavaksi.

Hovioikeus kannattaa esitettyjen uusien pakkokeinojen käyttöönottamista. Kuten mietinnössä todetaan, vakavien metsästysrikosten ja siihen liittyvän muun laittoman toiminnan selvittäminen on osoittautunut vaikeaksi muun muassa riittävien pakkokeinojen puuttumisen vuoksi. Tästä on aiheutunut vaikeuksia asioiden saattamiselle syyteharkintaan ja tuomioistuinkäsittelyyn, ja viime kädessä oikeudenkäynnissä näyttövaikeudet ovat tulleet tuomitsemisen esteeksi. Esitetyt uudet pakkokeinot ovat myös omiaan nostamaan kiinnijäämisriskiä ja

siten vaikuttamaan ennalta estävästi niihin, jotka harkitsevat ryhtymistä laittomaan metsästykseseen tai siihen liittyvään muuhun laittomaan toimintaan. Voidaan odottaa, että mietinnössä todetut rikosten selvittämis- ja näyttövaikeudet helpottuvat, mikäli uudistus ymmärretään oikein ja saavuttaa perusteidensa kautta yleisen hyväksynnän varsinkin siinä väestöosassa, jolle uudistuksella on joko elinkeinollisista tai metsästysharrastussyistä erityistä merkitystä. Varsinkin tulisi kaikissa olosuhteissa huolehtia riittävän suurien varojen varaamisesta suurpetojen elinkeinonharjoittajille aiheuttamien vahinkojen korvaamiseksi. Tällä on merkitystä sen suhteen, saadaanko riittävää myötävaikutusta paikallisväestön piiristä rikosten ennaltaestämiseen ja selvittämiseen.

Oikeushenkilön rangaistusvastuun säätäminen koskemaan törkeää metsästysrikosta saattaa sekin osaltaan ennalta estää laittomaan toimintaan ryhtymistä ja myös auttaa rikosten selvittämistä.

Mietinnön mukaan nykyään huomattava osa laittomasta metsästyksestä ja siihen liittyvästä muusta laittomasta toiminnasta jää selvittämättä näyttövaikeuksien vuoksi. Uuden sääntelyn yhtenä tavoitteena on puuttua sanottuun epäkohtaan. Mikäli tässä lain tavoitteiden mukaisesti onnistutaan, merkitsee se juttujen lisääntymistä esitutkinta- ja syyttäjäviranomaisissa ja tuomioistuimissa. Uuden sääntelyn jälkeenkin sen piiriin kuuluvan laittoman toiminnan selvittäminen on varsin aikaa vievää. Näistä syistä hovioikeus katsoo, että mikäli juttumäärät uuden sääntelyn vuoksi merkittävästi nousevat, tulee se ottaa riittävän ajoissa huomioon esitutkintaviranomaisten, syyttäjien ja tuomioistuinten resurssoinnissa.

Edellä lausutuilla perusteilla hovioikeus kannattaa ehdotettua uudistusta.

Lausunnon on laatinut hovioikeudenlaamanni Erkki Nenonen.

Hovioikeudenpresidentti Esko Oikarisen estyneenä ollessa

hovioikeudenlaamanni

Erkki Nenonen